

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	спеціальність 051 Економіка
Тип і назва освітньої програми	освітньо-професійна програма Економіка підприємства
Курс, семестр	Курс 4, семестр 8
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	загальна кількість годин – 120 год.; кількість кредитів – 4, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробника (-ів)	<i>викладач:</i> Помаз Олександр , к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної. <i>контакти:</i> ауд. 488а, навчальний корпус № 4 e-mail: oleksandr.pomaz@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/pomaz-oleksandr-myhaylovych
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Державне регулювання економіки; Економічна безпека; Проектний аналіз; Економіка та організація інноваційної діяльності; Потенціал і розвиток підприємства
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації. ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення. СК 8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин. <i>спеціальні:</i> СК 11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.
Програмні результати навчання / Результати навчання	ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності. ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

	ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Навчальна дисципліна «Операційний менеджмент» розвиває у здобувачів вищої освіти навички комунікації, лідерства, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, навички пошуку, збирання та аналізу інформації для обґрунтування управлінських рішень., працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості кінцевих термінів, здатність логічно і системно мислити, креативність	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
формування у майбутніх фахівців з економіки умінь розроблення операційної стратегії, створення та використання галузевих операційних підсистем як основи забезпечення досягнення місії організації.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Типи операцій, операційний цикл, галузеві особливості операційних функцій Тема 2. Операційна система та складові підсистеми Тема 3. Стратегічне, тактичне та оперативне планування операцій Тема 4. Оперативне управління та диспетчерування виробництва Тема 5. Управління матеріально-технічним забезпеченням Тема 6. Робоче середовище та умови праці. Режим роботи Тема 7. Соціотехнічний підхід до розробки операцій Тема 8. Загальний менеджмент якості Тема 9. Управління продуктивністю організації Тема 10. Управління проектами	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
словесні методи, зокрема лекції, розповіді, пояснення; наочні методи, зокрема ілюстрування, демонстрування; практичні методи, зокрема вправи, практичні роботи; методи формування пізнавальних інтересів, зокрема навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; інтерактивні методи, зокрема кейс-метод; методи усного контролю, зокрема опитування, бесіди; комп'ютерні, мультимедійні методи, зокрема використання мультимедійних презентацій.	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Здобувач вищої освіти повинен відвідувати заняття і вчасно виконувати практичні завдання
- щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії https://www.pdau.edu.ua/content/lokalni-normatyvno-pravovi-akty Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

	дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
- щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковими, пропуски занять без поважних причин не допускаються. Пропущені заняття, незалежно від причин відсутності, мають бути відпрацьовані до залікового тижня, шляхом виконання завдань пропущеної теми заняття та їх здачі для перевірки та оцінювання
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даного освітнього компоненту, або в процесі його опанування. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні у разі опанування частини навчальної дисципліни відбувається за рішенням провідного викладача. Набуття відповідних результатів навчання можливе, зокрема, після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. URL: https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist
- щодо оскарження результатів оцінювання	Порядок повторного проходження контрольних заходів регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. URL: https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні	
<p>1. Балаш Л.Я., Лисюк О.В., Саміло А.В., Ковальчук О.І. Навчальний посібник «Операційний менеджмент (Ч. 1)». Львів: <i>видавництво Репроцентр захід</i>, 2023. 194 с. URL: https://sci.ldubgd.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/12175/1/%d0%9f%d0%be%d1%81%d1%96%d0%b1%d0%bd%d0%b8%d0%ba%20%d0%9e%d0%9c_2023%20%283%29%20%281%29.pdf.</p> <p>2. Грідін О. В. Операційний менеджмент: словник термінів і понять. ДБТУ. Харків : [б. в.], 2024. 36 с. URL : https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/57667/1/Slov_OPERATSIYNYI_MENEDZHMENT_24.pdf</p> <p>3. Запша Г. М., Дядик Т. В., Помаз О. М. Стимулювання інвестицій в проекти з енергозбереження, енергообізнаність та енергетичну стійкість організацій в умовах управління змінами. Український журнал прикладної економіки та техніки. №3, 2023. С. 330-335. URL : http://ujae.org.ua/stymulyuvannya-investytsij-v-proyekty-z-energozberezhennya-energoobiznanist-ta-energetychnu-stijkist-organizatsij-v-umovah-upravlinnya-zminamy/</p> <p>4. Лисенко Т. І., Мироненко М. А., Усиченко І. В., Алексєєнко І. А. Операційний менеджмент : навч. посіб. Ч. II. Дніпро : НМетАУ, 2021. 67 с. URL : https://crust.ust.edu.ua/server/api/core/bitstreams/78cf24b6-df3e-4184-9a3d-a772f4b19bd1/content</p> <p>5. Операційний менеджмент : навч.-метод. посібник для самостійної роботи здобувачів вищої освіти денної, заочної форми навчання та дистанційного навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньою</p>	

програмою «Менеджмент організацій і адміністрування». Укладачі : Є. О. Снітко, Є. Є. Завгородня. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 184 с. URL : <https://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/handle/123456789/8545>

Допоміжні

1. Операційний менеджмент: навчальний посібник / В. І. Перебийніс, В. В. Писаренко, О. М. Помаз, О. В. Василенко та ін.; за ред. В. І. Перебийніса. Полтава: ПДАА, 2008. 664 с.
2. Операційний менеджмент: навчальний посібник / І. А. Маркіна, О. М. Помаз, Ю. В. Помаз; за ред. І. А. Маркіної. Полтава: ПДАА, 2019. 230 с.
3. Організація виробництва: навч. посіб. За ред. Й. М. Петровича. Київ : ЦНЛ, 2015. 336 с.
4. Федулова Л. І., Декалюк О. В. Управління операційною системою виробничого підприємства. Монографія. Хмельницький національний університет, Хмельницький : 2015. 206 с.
5. Школа І. М., Михайлівська О. В. Операційний менеджмент. Практикум. Чернівці : Книги ХХІ, 2014. 376 с.
6. Helmold Marc, Terry Brian. Operations and Supply Management 4.0: Industry Insights, Case Studies and Best Practices (Future of Business and Finance) 1st ed. 2021 Edition
7. Fernández Mario. Industrial Engineering: Operations Management Paperback – November 20, 2020. 272 p
8. Shulzhenko I., Pomaz O., Pomaz J. Peculiarities of communication processes in modern organizations. Security management of the XXI century: national and geopolitical aspects. Issue 2: [collective monograph] / in edition I. Markina. Prague. Nemoros s.r.o. 2020. Czech Republic. P. 436-440.

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної протокол від 01.09.2025 р. № 1

Додаток до силябусу

**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання практичних завдань	Самостійна робота	Опитування	
Тема 1. Типи операцій, операційний цикл, галузеві особливості операційних функцій	5	4	-	9
Тема 2. Операційна система та складові підсистеми	5	4	-	9
Тема 3. Стратегічне, тактичне та оперативне планування операцій	5	4	-	9
Тема 4. Оперативне управління та диспетчерування виробництва	5	4	5	14
Тема 5. Управління матеріально-технічним забезпеченням	5	4	-	9
Тема 6. Робоче середовище та умови праці. Режим роботи	5	4	-	9
Тема 7. Соціотехнічний підхід до розробки операцій	5	4	-	9
Тема 8. Загальний менеджмент якості	5	4	-	9
Тема 9. Управління продуктивністю організації	5	4	-	9
Тема 10. Управління проектами	5	4	5	14
РАЗОМ	50	40	10	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань на практичних заняттях

Якісна оцінка відповідей, виконання завдань, поведінки здобувача	Кількість балів
Усі завдання виконані правильно, усні відповіді повні та супроводжуються власними роздумами з теми заняття. Висока активність здобувача на занятті. Здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.	5
Усі завдання в цілому виконані правильно, але присутні незначні помилки, усні відповіді повні. Висока активність здобувача на занятті. Здобувач демонструє достатній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.	4
Виконані завдання й усні відповіді містять помилки, що є суттєвими та обумовлені недостатнім опануванням здобувачем навчального матеріалу. Незначна активність здобувача на занятті. Здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.	2-3

Завдання виконані переважно неправильно або містять значні помилки, що відповідають рівню знань, який важко оцінити. Усні відповіді неправильні. Пасивна поведінка здобувача на занятті. Здобувач демонструє низький рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.	1
Завдання не виконані або виконані повністю неправильно. Усні відповіді відсутні. Пасивна поведінка здобувача вищої освіти на занятті. Здобувач виконує лише незначний обсяг поставлених перед ним / групою завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.	0

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Якісна оцінка відповідей, виконання завдань, поведінки здобувача	Кількість балів
Завдання виконані правильно, повністю й вчасно, оформлення відповідає вимогам, є практичні приклади та власні роздуми (узагальнення) з теми заняття. Здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.	4
Завдання виконані повністю, вчасно, в цілому правильно (присутні неточності), є незначні помилки в оформленні. Присутній креативний підхід в узагальненні матеріалу з теми заняття. Здобувач демонструє достатній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.	3
Завдання виконані з суттєвими помилками або неповністю, що обумовлено недостатнім опануванням здобувачем навчального матеріалу. Присутні помилки в оформленні та/або завдання здане невчасно. Здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.	2
Завдання виконані переважно неправильно або містять значні помилки, що відповідають рівню знань, який важко оцінити. В оформленні присутні суттєві помилки та/або завдання здані невчасно. Здобувач демонструє низький рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.	1
Завдання не виконані або виконані повністю неправильно. Здобувач виконує лише незначний обсяг поставлених перед ним / групою завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.	0

Шкала та критерії оцінювання опитування

Якісна оцінка відповідей, виконання завдань, поведінки здобувача	Кількість балів
Усі усні відповіді повні та супроводжуються власними роздумами з теми заняття. Висока активність здобувача на занятті. Здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.	5
Усі усні відповіді повні, в цілому вірні, але присутні незначні помилки,. Висока активність здобувача на занятті. Здобувач демонструє достатній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.	4
Усні відповіді містять помилки, що є суттєвими та обумовлені недостатнім опануванням здобувачем навчального матеріалу. Незначна активність здобувача на занятті. Здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.	2-3
Усні відповіді неправильні. Пасивна поведінка здобувача на занятті. Здобувач демонструє низький рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.	1

Усні відповіді відсутні. Пасивна поведінка здобувача вищої освіти на занятті, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.	0
--	---

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом – залік.